

Ændringer i Forslaget, og disse Ændringer har Folketinget taget Hensyn til med Undtagelse af to. Den ene Ændring angaar § 2, hvor der staar, at vedkommende Andragende — det gælder Husmændene — skal være anbefalet af den stedlige Husmandsforening. Jeg kunde ønske, at man her i Tinget tog Hensyn til dette Ændringsforslag og indsatte „eller Landboforening“. En Begrundelse af dette Ønske, gaar jeg ud fra, er' ret unødigt overfor det høje Landsting. Der kan anføres flere Grunde, der taler derfor. Den, der ligger nærmest, er, at man, saa vidt mig bekendt, ikke kan benytte dette Udtryk „stedlig Husmandsforening“, idet der sikkert er Ægne i Landet, hvor der slet ingen Husmandsforening er, og da der skal en Fagorganisations Anbefaling til, vil det paa saadanne Steder være ganske naturligt at henvende sig til den stedlige Landboforening.

Det andet af de omtalte Ændringsforslag gaar ud paa at forandre Bestemmelsen i § 3 om, at de samvirkende danske Husmandsforeningers Bestyrelse skal udnævne de to Medlemmer af det Tremandsudvalg, som skal nedsættes, derhen, at disse to Medlemmer skulde vælges af Rigsdagens to Ting. Dette er en Ændring, som jeg meget vil henstille til Landstinget at tage under velvillig Overvejelse. Jeg tror, at det, specielt under Hensyn til, at Rigsdagen har saa lidt Lejlighed i det hele taget til at overveje den Rækkevidde, som dette Lovforslag har og vil faa, vil have sin særlige Betydning, at Rigsdagen gennem sine Repræsentanter faar Flertal i dette Udvalg og derigennem en vis kontrollerende Indflydelse paa Anvendelsen af Midlerne.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie og, ligesom den højtærede Minister, til hurtig Behandling.

Piper: Anledningen til dette Lovforslag er jo Henvendelsen fra Husmandsforeningerne til Regeringen. Den højtærede Konseilspræsident har af denne Anledning taget Initiativ til at rejse Sagen, men den højtærede Konseilspræsident tænkte i første Linie paa at imødekomme Andragendet og stille sig velvilligt overfor Husmændene, og den højtærede Konseilspræsident tænkte tillige paa at bringe Spørgsmaalet frem som en Indskudspost paa Finansloven ved dens Eneste-Behandling. Jeg betragter det som overordentlig heldigt, at den højtærede Minister har opgivet den Tanke at rejse Finanslovskonflikt nu i denne sidste Time af Samlingen

og derimod har valgt den Vej at fremsætte et Lovforslag, et Lovforslag, som indeholder mere end det, Husmændene bad om. Jeg tør vel nok sige, at dette væsentligt er sket paa Grundlag af det Krav, som er rejst fra det Parti, jeg har den Ære at tilhøre. Naar man under hele Krigsperioden har vedtaget den ene Lov efter den anden, som i særlig Grad er kommet Arbejderstanden til gode, er det ganske rimeligt, at man ser, om ikke disse vanskelige Konjunkturer og vanskelige Forhold i det hele taget rammer ogsaa andre end Arbejderstanden. Og der er ikke Tvivl om, at Tilstanden for Husmændene, navnlig i dette Aar — for de tidligere Aar har vel været ret gode for dem —, efterhaanden som Forholdene nu udvikler sig, bliver ret uholdbar, idet den Produktion, der har været Grundlaget for deres Bedrift, i saa høj Grad beskæres. Men ved Siden af Husmændene føler navnlig mange af de mindre næringsdrivende i de forskellige Brancher i høj Grad Krigens Tryk, idet de savner de Varer, som de skulde handle med; andre savner de Ting, de skulde forarbejde, eller savner Afsætning for de Produkter, de frembringer. Det glæder mig derfor, at den højtærede Konseilspræsident har fremsat dette Lovforslag og fremsat det paa en saadan Maade, at det tager alle de mindre erhvervsdrivende, som lider under den nuværende Tids Tryk, med. Dette er dog, saa vidt jeg kan se, kun til Dels lykkedes. Saaledes som Lovforslagets Ordlyd er, maa det fortolkes for at yde den Retfærdighed, som aabenbart har været tilsigtet med Lovforslaget, som det nu foreligger. Naar man i første Punktum af § 1 har foreslaaet at yde 5 Mill. Kr. til mindre Jordbrugere, og der i senere Paragraffer foreslaas, at disse Bevillinger skal administreres af Husmandsforeningernes Repræsentanter, viser det jo, at man der kun har haft Husmændene og de nærmest dermed i Klasse staaende Jordbrugere i Erindring. Men jeg vil tillade mig at gøre opmærksom paa, at der er en Samfundsklasse, som ganske vist er en Del mindre talrig, men som i langt højere Grad under hele Krigen har lidt under Krigens Tryk og navnlig lidt under den i de sidste Par Aar. Det er Gartnerne, og de bør ikke være udelukkede fra at komme i Betragtning (*Konseilspræsidenten* [Zahle]: De falder ogsaa ind under Löven). Ja, der maa dog vist en ret omstændelig Fortolkning til, og i alt Fald mener jeg, at hvis man vil have Gartnerne med, skulde man ikke lade de Beløb, der skulde tilfalde dem, administreres af Husmands-